

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U004296

Державний реєстраційний номер: 0121U107547

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідження закономірностей прояву абортивності плодоеlementів при формуванні продуктивності сортів сої, різних за типом росту та розроблення адаптивних технологій їх вирощування

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут кормів та сільського господарства Поділля Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496588

Місцезнаходження: проспект Юності, буд. 16, м. Вінниця, Вінницький р-н., Вінницька обл., 21100, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380432464116, 380432464010, 380432464416

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00024360

Місцезнаходження: вулиця Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, Київська обл., 01010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380445219277, prezid@naas.gov.ua

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6591060

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1296.400

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Дослідження закономірностей прояву абортивності плодоеlementів при формуванні продуктивності сортів сої, різних за типом росту та розроблення адаптивних технологій їх вирощування

Назва роботи англійською:

Investigation of fruit elements abortion manifestation regularities at formation of productivity of the soybean varieties different in the type of growth and adaptive cultivation technologies development

Реферат українською:

Мета дослідження – поглиблення теоретичних знань щодо явища абортивності генеративних та репродуктивних органів рослин та різноякісності насіння при формуванні продуктивності сортів сої, різних за типом росту та розробити адаптивні технології їх вирощування. Було визначено причини та наслідки абортивності плодоеlementів при формуванні продуктивності сої; описано процес формування плодоеlementів та індивідуальної продуктивності сортів сої, різних за типом росту за різних рівнів інтенсифікації організованих чинників; встановлено причини та наслідки різноякісності (матрикальної та екологічної) насіння сої; виявлено вплив рівня забезпечення елементами мінерального живлення рослин сої на характер формування її плодоеlementів і рівень їх абортивності та розроблено адаптивну технологію вирощування в умовах Лісостепу України; виявлено залежність явища абортивності плодоеlementів сої від просторового та кількісного розміщення рослин на одиниці площі та розроблено адаптивні технології вирощування сортів сої, різних за типом росту в умовах Лісостепу України.

Реферат англійською:

The goal is to deepen theoretical knowledge about the phenomenon of abortivity of generative and reproductive organs of plants and the heterogeneity of seeds in the formation of productivity of the different in growth type soybean varieties, as well as to develop adaptive technologies for their cultivation. The causes and consequences of abortivity of fruit elements in the formation of soybean productivity were determined; the process of formation of fruit elements and individual productivity of soybean varieties, different in growth type, at different levels of intensification of organized factors was described; the causes and consequences of heterogeneity (matrical and ecological) of soybean seeds were established; the influence of the level of provision of mineral nutrition elements of soybean plants on the nature of the formation of its fruit elements and the level of their abortivity was revealed, and an adaptive cultivation technology was developed in the conditions of the Forest-Steppe of Ukraine. The dependence of the phenomenon of soybean fruit elements abortivity on the spatial and quantitative placement of plants per unit area was revealed, and adaptive technologies for growing soybean varieties, different in growth type, in the conditions of the Forest-Steppe of Ukraine were developed.

Індекс УДК: 633.31/.37; 635.65, 633.34

Коди тематичних рубрик: 68.35.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Петриченко Василь Флорович

Науковий ступінь: д. с.-г. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Концепція управління продукційним процесом сої.

Назва НТП англійською: Soybean production process management concept.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Концепція)

Галузь застосування: сільське господарство, кормовиробництво

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Концепція управління продукційним процесом сої базується на комплексному підході до причин та наслідків абортивності плодоеlementів сої та виявлення чинників за допомогою яких можна зменшити відсоток абортивності генеративних та репродуктивних органів. Описано процес формування плодоеlementів у сої.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія матеріалів, Інше (Соя – одна з найбільш культивованих сільськогосподарських рослин, яку широко застосовують через специфічний хімічний склад протеїну та олії. Значний вміст білка та його надзвичайно важлива збалансованість за амінокислотами роблять сою відмінним заміном продуктів тваринного походження в раціоні людини. Вона перетравлюється організмом на 98%. Соева олія містить насичені та ненасичені жирні кислоти, біологічно активні речовини. Соя використовується у годівлі сільськогосподарських тварин та птиці у вигляді макухи, соєвого шроту, молока, білкових концентратів, зеленого корму, сіна, силосу та інше.)

Вплив НТП на довкілля: Вирощування сої забезпечує переведення азоту повітря в рослинний білок завдяки біологічній фіксації його бульбочковими бактеріями, збагачення ґрунту азотом, біологічне розпушення і оструктурення ґрунту кореневою системою сої. Такий напрям у землеробстві гарантує загальне оздоровлення навколишнього середовища, а також збереження енергії та підвищення природної родючості ґрунту.

Впровадження НТП: Інше (використання у подальших наукових дослідженнях)

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2030

Споживачі продукції: наукові установи аграрного профілю

Перспективні ринки: український

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською:Спосіб управління продукційним процесом сої на основі строків і способів сівби та застосування морфорегуляторів

Назва НТП англійською: Method of controlling the soybean production process based on sowing dates and methods and the use of morphoregulators

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (спосіб)

Галузь застосування: сільське господарство, кормовиробництво

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Спосіб забезпечив урожайність насіння сортів, різних за типом росту стебла: Самородок (детермінантний тип росту стебла) 2,03 т/га, Азимут (напівдетермінантний тип росту стебла) 2,87 т/га; Титан (детермінантний тип росту стебла) 4,7 т/га, Паллада (напівдетермінантний тип росту стебла) 3,28 т/га; Самородок (детермінантний тип росту стебла) 2,88 т/га та Титан (детермінантний тип росту стебла) 4,23 т/га. Прибавки урожайності насіння, відповідно, становили 7,4-34,0 та 7,0-47,4 %; 1,5-14,1 та 6,6-14,7 %; 29,2 та 19,5 %.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія матеріалів, Інше (У світовому сільському господарстві соя – одна з основних культур, що посідає четверте місце за площею посівів, поступаючись лише пшениці, рису та кукурудзі. Соя – цінна технічна культура. Вона має лідирське місце у світовому виробництві харчової олії з рослин. Як кормова культура соя використовується на зелений корм, сінаж, для виготовлення трав'яного борошна, на силос (в суміші з кукурудзою), монокорм. Вона збагачує ґрунт азотом, тому, як і інші бобові, є корисним попередником для різних сільськогосподарських культур.)

Вплив НТП на довкілля: Вирощування сої забезпечує переведення азоту повітря в рослинний білок завдяки біологічній фіксації його бульбочковими бактеріями, збагачення ґрунту азотом, біологічне розпушення і оструктурення ґрунту кореневою системою сої. Такий напрям у землеробстві гарантує загальне оздоровлення навколишнього середовища, а також збереження енергії та підвищення природної родючості ґрунту.

Впровадження НТП: Інше (використання у подальших наукових дослідженнях)

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2030

Споживачі продукції: наукові установи аграрного профілю

Перспективні ринки: український

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Концепція виробництва високоякісного насіння сої

Назва НТП англійською: Concept of the high-quality soybean seeds production

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Концепція)

Галузь застосування: сільське господарство, кормовиробництво

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Концепція базується на комплексному підході до причин та наслідків різноякісності насіння сої та виявлення чинників за допомогою яких можна зменшити різницю між масою 1000 насінин по ярусах рослин культури. Основними причинами різноякісності насіння сої є розміщення насіння на рослині (матрикальна різноякісність); ґрунтово-кліматичні умови зони, погодні умови вегетаційного періоду сої та технології її вирощування (екологічна різноякісність); умови запилення квітки та розвитку зиготи (генетична різноякісність). Виявлено, що у сортів сої Азимут та Паллада найбільша маса 1000 насінин формувалась у середньому ярусі рослин, відповідно, 148,8 та 140,4 г, тоді як маса 1000 насінин у нижньому ярусі була меншою на 9,2 та 12,2 г. Найменша маса 1000 насінин формувалась у верхніх ярусах рослин сої 131,3 та 118,2 г. Крім цього суттєво впливали погодні умови на екологічну різноякісність насіння сої. Виявлено, що у 2022 році за кількості опадів (93,1 мм) у період формування бобів-повний налив насіння маса 1000 насінин сортів Азимут та Паллада становила 146,3 та 136,8 г, тоді як у 2023 році за кількості опадів (45,1 мм) у цей же період маса 1000 насінин цих сортів становила 122,9 та 114,7 мм. Різниця у масі 1000 насінин сої призвела до зменшення врожайності насіння сої сортів Азимут та Паллада на 0,04 та 0,4 т/га або на 1,7 та 17,2 %.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Економія матеріалів, Інше (Концепція забезпечує збільшення рівня врожайності насіння сої та вирішення проблеми рослинного білка.)

Вплив НТП на довкілля: Вирощування сої забезпечує переведення азоту повітря в рослинний білок завдяки біологічній фіксації його бульбочковими бактеріями, збагачення ґрунту азотом, біологічне розпушення і оструктурення ґрунту кореневою системою сої. Такий напрям у землеробстві гарантує загальне оздоровлення навколишнього середовища, а також збереження енергії та підвищення природної родючості ґрунту.

Впровадження НТП: Інше (використання у подальших наукових дослідженнях)

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2030

Споживачі продукції: наукові установи аграрного профілю

Перспективні ринки: український

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Адаптивна технологія вирощування різних за типом росту головного стебла сортів сої на основі просторового та кількісного розміщення рослин на одиниці площі.

Назва НТП англійською: Adaptive technology for growing soybean varieties with different types of main stem growth, based on spatial and quantitative arrangement of plants per unite area.

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Технології

Галузь застосування: Сільське господарство, рослинництво

Реєстраційний номер картки технології: 0626U000013

Опис НТП: Адаптивна технологія вирощування сортів сої Титан (детермінантного), Паллада (напівдетермінантного) та Кобуко (напівдетермінантного) на основі способу сівби, густоти рослин та площі живлення. Технологія забезпечила зменшення абортивності квіток (10,5 %) та бобів (30,4 %), збільшення кількості бобів 30,0 %, кількості насіння та його маси на 30 та 10 %, а також забезпечили, у середньому, урожайність насіння 3,5-3,8 т/га, вміст сирого протеїну 40,9-41,5 %, жиру – 20,4-20,8 %, рівень рентабельності 120-129 %.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Вирощування сої забезпечує переведення азоту повітря в рослинний білок завдяки біологічній фіксації його бульбочковими бактеріями, збагачення ґрунту азотом, біологічне розпушення і оструктурення ґрунту кореневою системою сої.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: Агроформування різної форми власності

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

Назва НТП українською: Адаптивна технологія вирощування сої напівдетермінантного сорту Славна

Назва НТП англійською: Adaptive technology for growing the Slavna semi-determinant soybean variety

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Технології

Галузь застосування: Сільське господарство, рослинництво

Реєстраційний номер картки технології: 0626U000018

Опис НТП: Адаптивна технологія вирощування сої напівдетермінантного сорту Славна на основі поєднання передпосівної обробки насіння та позакоренових підживлень у різні фази росту та розвитку.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля: Вирощування сої забезпечує переведення азоту повітря в рослинний білок завдяки біологічній фіксації його бульбочковими бактеріями, збагачення ґрунту азотом, біологічне розпушення і оструктурення ґрунту кореневою системою сої.

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: агроформування різної форми власності

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Petrychenko V., Korniychuk O., Lykhochvor V., Kobak S., Pantsyrev O. Study of Sowing Quality of Soybean Seeds Depending on Pre-Sowing Treatment of Seed. Journal of Ecological Engineering. 2024. 25(7) pp. 332-339
<https://doi.org/10.12911/22998993/188932>

Кобак С.Я., Чорна В.М., Головенько Ю.О. Вплив ретардантів на формування врожайності насіння сої. Корми і кормовиробництво. 2024. № 97. С. 40–50. <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo202497-04>

Petrychenko V., Kobak S., Kolisnyk S., Chorna V., Korniychuk O. Pantsyrev O. Agroecological Assessment of Soybean Varieties in the Conditions of the Right Bank Forest Steppe of Ukraine. Journal of Ecological Engineering 2024, 25(9), 60–69. <https://doi.org/10.12911/22998993/190492>

Кобак С.Я., Дацько А.О., Чорна В.М. Ефективність передпосівної обробки насіння сої біоінокулянтами за різних строків обробки. Корми і кормовиробництво. 2025. № 99. С. 99–11. <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo202599-09>

Юрченко Ю.О., Чорна В.М. Формування та функціонування симбіотичного апарату сої залежно від способу сівби. Корми і кормовиробництво. Вінниця, 2025. Вип. 99. С. 65–76. <https://doi.org/10.31073/kormovyrobnytstvo202599-06>

Чорна В.М., Юрченко Ю.О. Особливості формування індивідуальної продуктивності рослин сої за різного способу сівби. Аграрні інновації. Одеса, 2025. № 31. С. 143–148. <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2025.31.22>

Юрченко Ю.О. Вплив способу сівби на формування якості насіння сої. Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка. Кам'янець-подільський, 2025. № 3(48). С. 126–130 <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-3.15>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Корнійчук Олександр Васильович
к. с.-г. н., 06.01.09

Перелік осіб-виконавців

Гончаренко Олександр Вікторович

Карпінський Богдан Олександрович

Клочанюк Алла Вікторівна

Кобак Світлана Ярославівна

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09)

Колісник Сергій Іванович

(к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09)

Максимишин Олексій Вікторович

Панасюк Олександр Якович

(к. с.-г. н., 06.01.12)

Панцирев Олександр Васильович

Чорна Вікторія Михайлівна

(к. с.-г. н., 06.01.09)

Штойко Неля Павлівна

Юрченко Юрій Олексійович

Відповідальний за підготовку

Олена Іванівна Юдова

облікових документів

Телефон

+380974855168

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна